

דק התורה אשר הגן לנו השם הנה היא דרכו האמיתית שבה ברא ומנהיג את עולמו, ובה נוכל להשיג מה שלא נשיג זולתה. לכן נקראת תורת אמת שאין בו שקר כלל והמשיג אותה, משיג הדברים לפי כוונתם הפנימית והאמיתית ולכן לא יטעה בהם (המחיל ד"ת ח"ב)

גנזי המלך

דבר עליון מכית גנזי המלך... (זוהר וחי רמה).

הג שבוועות מאמר הנאולה

היום הזה נהיית לעם לה'...

שערי שמים נפתחים, אורות עליונים מאירים, מלאכי צבאות מתקבצים, אלפי רבבות רצים ושבים. ביום הזה הגדול והנורא העם יוצא לקראת האלוהים עומדים נוכח פני המלך, כולם טהורים ומזהירים כזוהר הרקיע, מספרים כבוד אל וקדושתו בקולות וברקים, שירות ותשבחות, רשומים וכתובים בספר הזיכרונות. פאר וכבוד נותנים לשמו, צהלה ורינה ביום חתונתו וביום שמחת לבו, לייחוד המלך והמלכה לתת תורת אמת לעם סגולה אשר בחר מכל עם ולשון. יום אשר קרע את השחקים וראו כל העם אוצרות השמים ואת כל הנסתרות העולם עד שידעו כולם את תכלית הבריאה, את דרכי ההנהגה העליונה, את גודל העבודה ועל מה כל העולם עומד. יום אשר דיבר לעמו מתוך האש והגיד להם את בריתו אשר צווה לעשות. לשמור ולא לשכוח את הדברים אשר ראו בהר סיני ולהודיעם לדורי דורות. וכל שנה בבא היום הקדוש הזה, הקב"ה משפיע על עמו אורות קדושים להשיב לב רחוקים, כי היום הזה נהיית לעם לה' אלהיך, לדעת שהוא עם נבחר אשר הקב"ה קרוב אליו יותר מכל אומות העולם. לדעת כי אין מציאות אחרת לא טבעית ולא מקרית אלא הוא לבדו המנהיג את העולם. וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים מפעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

פעולה מסמלת גם למטה כי אומר הזוהר (אמור צה). בכל דבר צריך האדם להראות מעשה כעין שלמעלה. לכן קוצרים השעורים, שהם בחינת הדין והקליפות, מן האדמה שהיא כנגד הנקבה המקבלת גשם לפריה ורבייה כדוגמת האשה. ועוד טוחנים את השעורים ומנפים את הקמח ושורפים על המזבח לברר כל הסיגים והקליפות. (עיי' זוהר אמור צה. ופירוש מתוק מדבש) ומכאן ואלך סופרים ומוסיפים קירוב על קירוב מכח זה הקרבן לטהר את השכינה לבעלה (ומטעם זה מזכירים כל יום כך וכך ימים לעומר).

לכן מצווה לספור מ"ט ימים ויום שבוועות היינו חמישים כנגד מספר המוחין העליונים שצריך למשוך למעלה והוא מהאמא העליונה כי היא המטהרת והמגדלת את בניה ויש בה חמישים שערים של מים חיים. כי שם מקור הטהרה, שם מקור התשובה, מקור החירות, מקור המקווה העליון המטהר את העם בסוד וזקתי עליכם מים טהורים.

והנה, האמא העליונה מעבירה את המוחין לדעת ומן הדעת מתפשטים לגוף של ישראל העליון וגם העם למטה מושפעים כנזכר. ומבואר (שער הכוונות דרוש ד' של ספירת העומר) כי הדעת הוא הנשמה המתפשטת בכל הגוף וידוע שהגוף הוא מחולק לשבעה בחינות היינו חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד מלכות, כל בחינה כנגד חלק בגוף כידוע, חסד זרוע ימין וכו', וכל בחינה כוללת כל השבעה בחינות לשלמות הדבר, לכן הדעת מתפשטת בכל המ"ט בחינות שבגוף, כל יום בחינה אחת, להחיות את כל הגוף בסוד החקמה תתיה בעליה (קהלת ז). ובסוד בְּדַמְךָ חַיִּי כִי בְעוֹדִים העם בגלות הנמשל אל המוות שאז היו המצריים שואבים כביכול הדם שלהם, עתה מחזירים זה הדם לחיים.

שבועות, להגיע לייחוד השלם של המלך עם המלכה כענין שבעה נקיים של האשה המטהרת את עצמה לבעלה. לפי שאין יחוד המלך והמלכה עד שיהיו בנויים ומתוקנים מכל המוחין. נמצא כולם מטהרים במשך כל ימי הספירה, המלך המלכה ועם ישראל ואינם נפרדים לעולם בסוד וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם (דברים ד). ואפילו שכבר קבלו את כל המוחין בליל פסח כדי לצאת מן הטומאה, רצה הקב"ה לזכות את העם שיהיו הם המטהרים את עצמם ואת העולמות, ובהדרגה ניתן להגביר צד הטוב על הרע להכניע ולשלוט על הטומאה. וכן כדי שנוכל להתבונן על גודל המלאכה בבואו אל הקודש ליום הגדול הזה לתפארת ולתהילה.

"המוהין הם היות וקיום, ואורם מבטלים את הקליפות וכפי סדר כניסת המוהין כך סדר ביטול אחיות הקליפות עד הטהרה השלמה אהרי שבעה שבועות, להגיע לייחוד השלם של המלך עם המלכה כענין שבעה נקיים של האשה המטהרת את עצמה לבעלה"

לכן נצטוו להקריב תחילה קורבן העומר הבא משעורים כי קרבן מלשון קרבה כי כל התכלית הוא לקרב את השכינה אל המלך העליון לזיווג השלם ביום טוב של שבועות. וזה על ידי תהליך של טהרה היינו סילוק הקליפות מעליהם כנזכר. והנה, צריך אנחנו לעשות

סוד קרבן וספירת העומר

לפי סוד הדברים (מבוסס על פי דרוש א בשער הכוונות פסח), ידוע שכשם שיש עם ישראל למטה יש גם ישראל העליון למעלה שהוא בחינת מלך המשגיח על עמו למטה, ואם ישראל למטה פוגם אזי גם כן נפגם כביכול ישראל העליון וגורם אחיזת הקליפות בו, כידוע שהפגם נותן אחיזה לטומאה לינוק מן הקדושה במקום הפגום.

והנה, עם ישראל היו שקועים בטומאת מצרים לכן אחזו הקליפות בהם וגם בישראל העליון. ובכך נגרם כביכול ריחוק של המלך כדי לא לתת לקליפות לינוק הקדושה ממנו, והיה אז מבחינת שינה בלא מוחין. לכן בזמן ההוא המלך לא היה כביכול שולט ומשגיח על העם למטה וזה מה שאמר פרעה למשה רבינו מי ה' אשר אשמע בקלו וגם אמר לא ידעתי את ה' (שמות ה ב). וגם זה מה שאמר משה רבינו לקב"ה הן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך ה' (שמות ד א).

ודע עוד שגם במלכה היינו השכינה נאחזו בה הקליפות והייתה בלא מוחין גם כן, כי אם המלך לא נמצא מבחינת גדלות כל שכן המלכה שאינה נבנית אלא על ידו. לכן אחרי שיצאו ממצרים היו צריכים עם ישראל לעבור תהליך של טהרה, היינו לסלק את אחיזת הטומאה מעליהם, ולטהר בכך את המלך והמלכה לחזור לבחינת גדלות, כי אחד מכוון אל השני כאמור. ומצב של גדלות היינו חזרה של כל בחינות המוחין עד בחינת הכתר ביום החמישים, כי המוחין הם חיות וקיום, ואורם מבטלים את הקליפות וכפי סדר כניסת המוחין כך סדר ביטול אחיזת הקליפות לאט לאט עד הטהרה השלמה אחרי שבעה

ואחרי

שקבל המלך העליון כל מ"ט בחינות המוחין מהאמא כנ"ל, מקבל ביום טוב, הבחינה החמישים שהוא הכתר, עטרה שעיטרה לו אימו, והיא טהרה גמורה. והנה, בחינת הכתר מתחיל להיכנס בו בתחילת ליל שבועות מכח לימוד תורה ונגמר להיכנס עד אשמורת הבוקר, לכן מנהג ישראל להיות ער כל הלילה לעסוק בתורה.

ומצד המלכה גם כן, מלבד הטהרה שקבלה בימי הספירה מכח המוחין כנזכר, היא מקבלת אורה ותכשיטיה מכח הלימוד בלילה הזה להרבות תשוקה למלך כדי להיות מוכנה לחופה ולזיווג למחרת. וכך מובא בזוהר (נח ט:) התאווה של השכינה להתחבר אל הקב"ה אינה אלא על ידי השפע היוצא מעבודת העם, ושפע זה עולה אל השכינה וגורם לה תשוקה להתייחד לבעלה להוליד שפע לעולם. ומטעם זה היא עדיין לא עולה לדרגת כתר כאמור אלא עד זמן תפילת מוסף שאז שווים המלך והמלכה לזיווג העליון להוליד תורה לעולם והוא סוד מתן תורה.

לכן חג שבועות הוא רק יום אחד ולא שבעה כי הוא יום המיוחד שבו מקבלים בחינה אחת המעולה, היינו בחינת כתר ומטהרים כולם כאחד. וזה סוד עץ החיים בתוך הגן, באמצע ממש. ועץ חיים הוא התורה מבחינת התפארת כי היא תפארת לעושיה, לכן חג שבועות הוא בחינת התפארת שהיא באמצע בין החסד (פסח) והגבורה (סוכות). ולכן בשבועות דנים על פירות האילן היינו דנים את הנשמות היוצאות מעץ החיים על ביטול תורה ומה יהיה הלימוד לשנה הבא. וזה סוד מצוות ביכורים שהם תחילת פירות האילן שצריך להביא בשבועות. והכל סוד אחד (מובא בזוהר אמור צו.).

הארת פנים בזמן מותן תורה

מבואר

בדברי רבינו הרמח"ל (מבוסס על דבריו בהקדמה למאמר הויכוח) כשרצה הקב"ה לקרב את עמו אליו, קרע את השמים במעמד הר סיני מבחינת הארת פנים, וגילה להם את הנסתרות עד שידעו כולם ונתברר להם באמת שכל ההנהגה של התחתונים בכל הפרטות שאפשר לחשוב, אינה אלא בידו יתברך ואין לך דבר קטן בעולם שאין עומדים עליו כמה עניינים רמים וגבוהים מאד. ואז ידעו והבינו סוד הבריאה, למה נברא העולם, על מה הוא עומד ומתקיים, על איזה דרך הוא מתנהג ומה התכלית בסוף. השיגו גם גודל התורה והמצוות מה עניינם ואיך הם פועלים הפעולות הגדולות בכל הבריאה וראו כל דקדוקי מצוות במה הם תלויים וכמה הם צריכים מאד מאד.

ואחרי שכולם ראו את סודות העולם ותכלית הבריאה, סתם הבורא את השחקים והסתיר הוד שכינתו מן התחתונים, וזה כדי לתת

מקום לעבודת האדם היינו לתת מציאות הרע להימצא בעולם כי אין מציאות הרע במצב של הארת פנים כי לא אל הפץ רשע אֶתָה לא יגֶרֶךְ רַע אַלָּא רַק בַּהֶסְתֵּר פָּנִים. ובכך נותן רשות לצד הרע לפעול בעולם, לפתות לב בני אדם ולהטעותם בכמה טעויות עד לחשוב שהעולם אינו הולך אלא על פי הטבע שנראה לעיניים וזה כדי לנסותם לבחור בטוב ולדחות הרע, לתת לו שכר טוב ולא שיתבייש לקבלו בחינם. כי רצון הבורא לכבד ולרומם את האדם שיקנה הוא את הטוב, שיזכה מעצמו לנצח ולהתרומם מעל הרע, שירגיש שחשב מחשבות בחכמה בתבונה ובדעת, עבד והצליח וזה לא ניתן להמחיש למקבל בחינם אלא רק אחרי עמל ושכר פי אין טוב מאשר ישמח האדם במעשיו פי הוא חלקו (קבלת ג כב). ועוד טעם כדי להרבות שכר כי המרבה לתקן החיסרון ולהוסיף בשלמות מקבל ריבוי טובו יתברך.

"כי שורש כל הטעויות של בני האדם שהולכים הוץ מן הדרך הישרה הוא לפי שאין יודעים האמת על בוריו. כי פעולת היצר הרע להראות שהעולם הולך תהו ובהו ובמקרה כאילו אין דין ואין דיין. אבל תורת הסוד מובאת לנו טעם הדברים בביאור מספיק להבין שהבורא מנהיג הכל לטובה"

והנה, לפי שהסתיר פניו מאיתנו לתכלית הנזכר, הזהיר את אבותינו פן ישכחו מה ראו עיניהם וצווה למסור לבניהם ולבני ביניהם לכל הדורות שנאמר רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשפח את הדברים אשר לא עיניך ופן יסורו מלבבך כל מי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך. יום אשר עמדת לפני ה' וכו' (דברים ט) והוא סוד גדול כי צווה למסור לדורות את תכלית ההסתר הנ"ל שלא יטעו אחרי מנהג הגויים כי הם לא זכו לראות מה שראו בהר סיני ואי אפשר להם להתעסק אלא במה שעין רואה ומה השכל נותן. ואכן, עם הזמן טעו כי לפי שהסתיר הוד שכינתו מן הארץ וצמצם אותה בשמים נמשך מזה שבני אדם לא יודעים ולא מבינים פעולות הבורא לאמתם, שהוא מנהיג את עולמו באמת, אלא תלו הכל בטבע ובמערכות השמים. וכל זה בא ממה שאין הנהגת השכינה הקדושה מתגלית בגלוי בעולם אלא דרך נסתר. אולם ברוב חסדו יתברך השאיר לנו שריד, עדות למעמד הנשגב והיא התורה הקדושה להיות קרובים אליו תמיד אפילו בזמן הסתר פנים.

תורת הסוד מבהינת מעמד סיני

והנה

מובא ברמח"ל (שם) היות דברי תורה גנוזים וסתומים מרוב חשיבותם, לא ניתן למתעסק בפשט התורה לגלות הארת פניו יתברך כבמעמד הר סיני אלא להפיק כי דברי תורה לפי הפשט הם בגדר של הסתר פנים ונתפסים בשכל העם כסיפורים נחמדים קרוב למיתולוגיה ח"ו. וכך אמר משה רבינו (זוהר פנחס רמט): דברים אלה סתומים וצריכים לפתוח אותם לעם כי מי שסותם להם סודות התורה הוא מצער אותם. היינו צער החושך חממת ההסתר פניו יתברך. ובכך משתקע האדם עוד יותר בחוקות הגויים לחיות לפי מה שהעין רואה וליפול במושגים שלהם שכל מהותם בעולם הזה הוא רק

לאסוף כסף ולהנות ממנו, באוכל, בלבוש, בנשים, במושכלות וכל עינוגים למיניהם. לכן מצווה הבורא מכל איש ישראל לדעת שאפילו הוא מסתיר פניו, עם כל זאת הוא השולט היחיד בעולם ואין עוד אחר שנאמר וידעת היום והשבת אל לבבך פי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד (שם טו).

אולם כדי להגיע אל הידיעה הזאת שהוא היחיד בעולם צריך לקיים והשבת אל לבבך היינו לדעת את יחודו יתברך לא רק באמונה שכן הוא, אלא לדעת בידעיה ברורה כי ידי דברים המתיישבים על הלב, וזה על ידי חכמת הסוד. כי היא המגלה ומודיעה את ההשגחה המדויקת והאמיתית, היינו שלא רק ידוע שהשם יתברך משגיח על הכל אלא להסביר ולפרש דרכי ההשגחה הזאת, היינו היחס שבינו יתברך לברואיו, לגלות שהכל יפה ומתוקן לפי תכלית הצדק ובכך מתגלה יחודו יתברך באמת. ואפילו שאין לנו השגה לנסתרות והכל מפורש לפי מידותיו יתברך ושמות הקדושים אבל מראים לנו שהכל עומד על בנין מסודר ומערכת מפוארת מעל שכל האנושי, ואלו הם הדברים המתיישבים על לב שהשגחת השם מעל כל חכמה ובינה, והוא השולט על כל הבריאה כולה.

כי שורש כל הטעויות של בני האדם שהולכים חוץ מן הדרך הישרה הוא לפי שאין יודעים האמת על בוריו. כי פעולת היצר הרע להראות שהעולם הולך תהו ובהו ובמקרה כאילו אין דין ואין דיין. אבל תורת הסוד מובאת לנו טעם הדברים בביאור מספיק להבין שכל מיד הבורא לטובה.

וחוץ מלתת ביאור על ההשגחה על הנבראים כנ"ל, חכמת האמת מבררת את עבודת הקודש שלנו היינו קיום המצוות לשם יתברך. נכון האמת שאין מן הראוי לבקש טעם המצוות כי הם גזרת המלך ועלינו לעשותם כמאמרם, אבל עינים רואות שהמון לעם לא מקפידים על דקדוקיהם ונראים להם כמשא כבד בלא חמדה. וכבר אמרו חכמים דברים שעומדים ברומם של עולם ובני אדם מזלזלים בהם (ברכות ו:). וטעם הדבר כי אין ידיעה ברורה במעשי המצוות אלא תמונה ממושטטת ולא מסודרת, והאמונה לא מספיקה, באיחוד בימינו שהחושך מתגבר והיצר מסית. ואפילו שנתנו חכמים טעמים לכל דבר לפי הפשט אך לבות בני אדם הרוצים להתחכם אינם עומדים על כך. אולם חכמת הסוד מבררת את כל העבודה שלנו בדקדוק נפלא ומפואר, למשל איך בתפילה עולים העולמות לשורש לקבל שפע מהמלך, הצדקה מעלה את השכינה שהיא דלה ועניה כשם שהכסף מעלה העני מעניותו, רחיצה בערב שבת במים חמים רמז היא לשלבת אש היורדת לעולם לגרש הקליפות הבהות לינוק מהקדושה, ארבע זקיפות בשמונה עשרה של ערב שבת מעלים את השכינה מארבע עולמות למנוחה, ועל זה הדרך איך כל דבר קטן כאן למטה בארץ הולך ומתרחב למעלה ומריעש את כל העולמות.

במעמד הר סיני הקב"ה האיר את פניו לעולם וראו כל העם סודות התורה ודקדוקיה. ואחרי שסתם את השמים הנהיג את הבריאה בהסתר פנים לתת מקום לרע להימצא לצורך עבודת האדם. אולם הרוצה לגלות הארת פניו יתברך, לדעת על מה כל העולם עומד, אפילו בזמן החושך, יעסוק בתורת הסוד וימצא חכמה עמוקה ומפוארת, חכמה המאירה את הנשמה בקולות וברקים, באורות קדושים וזיוונים עליונים כעומד לפני הר סיני, ועליה נאמר "הדברים שמחים כתינתן מסיני".

מאמר הנאולה

אומר אליהו הנביא (וזה נשא קבה) כשם שחילק הקב"ה את העם כמעמד הר סיני כך יחלק בנאולה האחרונה. על התלמידי חכמים נאמר הָפֵה יְעֹלוּ בְּהָר וְכֵן נֹאמַר וַיִּשַׁע מִלְאֲךְ הָאֱלֹהִים הַהַלֵךְ לְפָנֵי מִחְנֵה יִשְׂרָאֵל וְכֵן נֹאמַר וַיִּשָּׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים וַאֲבָא אֶתְכֶם אֵלַי וְכֵן וְכֵן יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד קָפוֹה. כֵּן יוֹצֵיא הַשֵּׁם אֶת הַתְּלִמִידֵי חַכְמִים בְּכָל הַכְּבוֹד הַזֶּה. וְעַל הַעַמִּי הָאֵרֶץ שֶׁהֵם מִצַּד הַטּוֹב נֹאמַר וַיִּתְנַצְּבוּ בְּמַחְמַת הָהָר הַיְיָנוּ שִׁיחֵנוּ תַּחַת הַתְּלִמִידֵי חַכְמִים כְּעוֹבֵד שֶׁהוֹלֵךְ לְרַגְלֵי הַסּוֹס שֶׁל אֲדוֹנּוֹ. וְהַשֵּׁם יֹאמֵר לָהֶם אִם תִּקְבְּלוּ אוֹתָם מוֹטֵב וְאִם לֹא, שֶׁם תְּהִיָּה קְבוּרַתְכֶם בְּנִלוּת. וְעַל הָעֵרֶב רַב נֹאמַר וַיֵּרָא הָעָם וַיַּעֲזוּ וַיַּעֲקוּדוּ וַיִּפְחָקוּ כֵּן יְהִיו רְחוּקִים מִן הַנְּאוּלָה וַיִּרְאוּ אֶת הַתְּלִמִידֵי חַכְמִים וְהָעַם הִקְרוּשׁ בְּכָל הַכְּבוֹד וַיִּרְצוּ לְהִתְחַבֵּר בָּהֶם, עַל זֶה נֹאמַר לֹא תֵנֶנּוּ בּוֹ יָד בִּי קָקוּל יִסְקָל אוֹ יִרָה יִרְחָה.

פי לא

בהפזון תצאו...

שנאמר בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלהיך (דברים ד ל) ובכך בורח לאימא שהיא סוד התשובה כנ"ל. **נמצא חבלי המשיח הם הגורמים לעם לברוח מהטומאה לתשובה שהיא האימא.** לפי זה היות ספר הזוהר סוד התיבה, סוד האימא ועיר מקלט, הנדבק בו פטור מחבלי המשיח כי כבר מגיע לאימא ומוגן מכוחות הטומאה וקושי הגלות. וזה מה שכתוב בזוהר (בהעלותך קגג:) **ספר הזוהר הוא כתיבת נח.** ומטעם זה נתגלה הזוהר רק הרבה זמן אחרי שנכתב כי כל תועלתו היה לצורך הגאולה להיות תיבה לדור אחרון.

וכן אמר אליהו הנביא (מובא בזוהר נשא קכד:) כשם שהכהן משקה את הסוטה לבדוק אם סתתה תחת בעלה או לא, כך יעשה הקב"ה בגאולה אחרונה לנסות את ישראל דכתיב **וַיִּתְבָּרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל רְשָׁעִים וְהַמְשַׁפְּלִים יָבִינוּ.** (דניאל יב י) והמשכילים יבינו היינו אלו **הלומדים בספר הזוהר שלא יצטרכו נסיון** ויצאו בזכותו מן הגלות ברחמים ויתקיים בהם ה' **בְּיָדְךָ יִנְחֲנוּ וְאֵין עֲמוּ אֵל יִבְרָךְ** (דברים לב יב).

ולכל בני ישראל היה אור במושבבתם

והכי מובא בזוהר (תיקוני זוהר נג:) שהגאולה האחרונה היא כעין גאולת מצרים. הפסוק אומר **וַיִּבְאֵשׁ הָיָאָר** (שמות ז כא) היינו התורה שנקראת אור, היא מזולזלת. אולם כתוב **כָּל הַבֵּן הַיֶּלֶד הַיֵּאֲרָה תְשַׁלְּכֵהוּ וְכָל הַבֵּת תַּחֲשִׁין** (שמות כא כב) כלומר שכל איש ישראל במצרים **השליך את עצמו באור** היינו בתורה שנקראת אור, ונקט דוקא לשון אור ולא עץ חיים או מים כי **אור אותיות רז** היינו השליכו את עצמם דוקא בפנימיות התורה, וזה מה שכתוב **וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹרֹךְ בְּמוֹשְׁבַתָּם** (שם י כג). לכן כמו כן בגאולה האחרונה, אפילו שחכמת סופרים תסרח (סוטה מט:), **סוד וַיִּבְאֵשׁ הָיָאָר**, אך בזכות ספר הזוהר, שהוא רז התורה, הוא **אור הגאולה, ייצאו עם ישראל מן הגלות ברחמים** (כמובא בנשא קכד:), ועל זה נאמר פנימי צאתך מארץ מצרים ארְאָנוּ נִפְלְאוֹת (מיכה ז טו).

היות ספר הזוהר **סוד ופנימיות התורה**, נחשב הוא בגדר הארת פניו יתברך לעומת פשט התורה שהוא בגדר הסתר פנים. לכן המשתדל בו מגלה **אור פני המלך יתברך** בזמן הזה של הסתר פנים, ונמצא כאילו עומד לפני הר סיני, שהיה אז זמן של חירות וטהרה בבורה, זמן של גילוי וברקות, זמן שהאיר השם יתברך פניו לעמו הנבחר וידעו **כולם כי ה' הוא האלהים ואין עוד מלבדו.**

תָּדַשׁ וַיְרוּחַ הַדְּשָׁה וכו' (יחזקאל לו כה). וזה גם סוד יציאת מצרים בחיפזון, כידוע שהשם עשה נס להגדיל את העם מכל המוחין כדי לבטל אחיזת הקליפות, לברוח מהטומאה לעלות מיד לאימא. נמצא כל ענין הבריחה היא כי הקליפות רודפות ואי אפשר להינצל אלא בעליה ברגע אחד אל האימא.

"היות ספר הזוהר סוד תיבת נח, סוד האימא העליונה ועיר מקלט, הנדבק בו פטור מחבלי המשיח כי כבר מגיע לאימא ומוגן מכוחות הטומאה וקושי הגלות לכן נתגלה הספר רק מאוהר בזמן כי נכתב להיות תיבה לדור אחרון"

והנה, מכיון שהבריחה היא רק לצורך ניתוק מהטומאה, צריך שיצא העם ביציאה ולא בבריחה היינו **שליטת הרע כדי לצאת בנחת.** נמצא שני שבלים לגאולה, הראשון לצאת מן הקליפות **בדרך בריחה** והשני לצאת **ביד רמה** בהכנעת הטומאה.

אולם על הגאולה האחרונה נאמר פי לא **בְּחִפְזוֹן תִּצְאוּ** (ישעיה נב יב) משמע שלא יהיה בריחה והטעם מבאר רבינו הרמח"ל כשמשא רבינו תיקן גאולת מצרים **היין תיקון גם לצורך הגאולה האחרונה** היינו שלקח אחד מניצוץ שור לעתיד והוא רשב"י הקדוש להכין מסתור לדור הגאולה היינו **ספר הזוהר**. לכן גם הוא ברח כי היות הטומאה והקלקול התגברו מאד מזמן חורבן המקדש שני וגם מחמת הגזרה שרצו להרוג אותן, גם הוא היה צריך לברוח לתיבה, **שהיא המערה שהייתה מסתור ומחבא** כעין עיר מקלט שהוא סוד האימא כמבואר לעיל, וזה כדי לסדר תיקונים עליונים ולהוריד אורות נסתרים היינו ספר הזוהר ולתקן קלקולים שנגרמו מחמת חורבן הבית וזה סוד **עץ החרוב שהוא רמז לחורבן**. לכן התעב שם זמן מסיום עד שישלמו כל התיקונים.

נמצא, היות בעקבות בריחת רשב"י נכתב ספר הזוהר, **נחשב הספר עצמו בחינת התיבה** לדור שלנו, וכל מי שנדבק בו נקרא שבורח כבר מהסטרא אחרא ולא יצטרך אלא היציאה.

והתועלת לזה היא גדולה כי ענין הבריחה בדור הגאולה הוא על ידי **חבלי המשיח** היינו היות הוזהמה גדולה בימינו, רק **מכח הייסורים ניתן להפרידה מהעם** בסוד הקב"ה מעמיד עליהם מלך שגזירותיו קשות כהמן ומחזירם למוטב (סנהדרין צז:) לכן מרוב הגזרות הקשות נדחקים העם דוחק אחר דוחק וחוזר בתשובה

משה רבינו אמר **לרבי שמעון בר יוחאי** (רעיא מהימנא נשא קכו.) **בזכות החיבור שלך, ספר הזוהר הקדוש, יצאו בני ישראל מן הגלות ברחמים.** מבאר רבינו הרמח"ל בספרו הקדוש **אדיר במרום (פיא) סוד גדול...**

והנה, כדי לצאת מן הגלות צריך **מלחמות גדולות ותיקונים גדולים** נגד כוחות הטומאה. אולם אי אפשר לפעול גבורות, להפיל את הרע בעודו בתוך הקליפות, אלא צריך הגנה כעין **תיבת נח**, היינו מקום מנוס ומסתור להינצל מן הטומאה ששם יוכל האדם לעשות תיקונים להעביר הרע מן הארץ לתקן עולם במלכות שדי". נמצא שאפילו בזמן הגלות ובתוך הטומאה ניתן להימצא חוץ לקליפות, חוץ לגלות.

והנה ההגנה ההיא באה מהאמא העליונה שמגינה על בניה, ששם אין אחיזה כלל לטומאה, והיא אור גדול המגרש את החושך כענין **וְהָאֵרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וְבָהוּ וְחָשָׁךְ** על פני תהום (בראשית א ב) ומיד נאמר **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אור** (שם א ג). כי בהיות האדם בלא אור של האמא, **הדין והחושך של הסטרא אחרא נאחזים בו.** וזה סוד צִהָר תַּעֲשֶׂה לְתִבְיָה (שם ו ט) שהאור הוא עושה בחינת התיבה המגינה מפני מי המבול, ואף על פי שהיא בתוך הקליפות בגלות נחשב שהיא מתרוממת מעליהם והיא למעלה בסוד **וְאֵל אִמָּה תִּכְלָנָה מְלֻמְעָה** (שם ו טז).

כללו של דבר, התיבה היא מציאות שהמסתתר בה נחשב חוץ מן הגלות אפילו בזמן הגלות. ובתוכה יעשה מלחמות גדולות, תיקונים גדולים וזיווגים חזקים נגד כוחות הטומאה לכולתם.

אמנם, מכיון שכוחות הטומאה חזקים ורודפים לבלבל את האדם צריך לברוח מהם ולעלות כביכול **ברגע אחד אל האימא.** וזה סוד **עיר מקלט** שהרוצח בשוגג בורח מהקליפות הרודפות אחריו להיכנס במהרה לעיר מקלט שהיא האמא המגינה עליו כך מבאר הזוהר (משפטים קיד:) שיעיר מקלט היא בחינת אמא עליונה. וזה שנאמר **וַיִּבְרַח מִשָּׁה מִפְּנֵי פְרָעֹה...** וַיִּשָּׁב עַל הַבְּעָר (שמות ב ט) שברח משה מהטומאה ועלה אל עיר מקלט היינו האמא.

וזה גם סוד האדם החוזר בתשובה שברגע אחד עולה לדרגה מעל הצדיקים גמורים כי ברח מהטומאה לאמא שהיא דרגה גבוה מאד והיא סוד התשובה כידוע כי היא הבינה, והחוזר בתשובה חזר מכח ההתבוננות, ומתחשק להיטהר כי שם נובעים המים המטהרים והמקווה העליון בסוד **וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טִמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם.** וְנִתְתִּי לָכֶם לְב

מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֲלָמִים

מִמֶּנֶּה בְּלִיָּם כָּלֵנוּ מַלְכוּת שָׁמַיִם

כל עוד לא מאוהר

משתאה

העולם לשאול מה העבודה הזאת לכם, להתעסק בעתיקות, לקבוע מהלך החיים לפי כתבים ישנים, על פי סיפורים שהתרחשו לפני אלפים בשנים. טוענים שהיום צריך להתקדם, להתחדש ולהסתדר לפי מושגי הזמן. המשכיל ישכיל לדעת שהתורה היא לא ספר היסטוריה אלא מרוב עוצמתה ואורה, שאין רגישות האדם יכולה לסבול סודות הבריאה הטמונים בה, הקב"ה הלבישם בתוך סיפורים, חוקים ומשפטים. אט אט יבא אדם בקודש פן תפרח נשמתו. וזה כבוד המלך שמהותו מעל שכל בריאותיו, לברא סדר נסתר ונפלא לפלא, לרוממות והתפעלות, להוד ולתפארת, ולא ממעלתו יתברך וכבוד המלכות להסדיר מהלך פשוט. והיות סודות אלו יסוד העולם, הם תדירים ופועלים עד היום לקיום הבריאה. אמנם הצד החיצוני של העולם משתנה אבל היסוד קיים לעולמים. יתפלא השואל איך לא משתנה אפילו דבר אחד בקודש, ממתן תורה עד היום סדר המצוות והחוקים לא זו למאומה, כי שם שם חוק ומשפט הבריאה, מה שאין כן כמעשה אדם, הכל נמאס ומתחלף תמיד לפי הזמן. אומר הוזהר (תרומה קא): הקב"ה הפתכל בתורה וברא את עולם. למשל תיקן מצווה להניח תפילין, לזה ברא בהמות לעור ולקלף, מצווה לאכול מצה בפסח ברא את החיטה, לבנות סוכה ברא עצים, ועל זה הדרך. והרוצה לשנות ולהפוך או להוריד אפילו אות אחת מן התורה משנה את כל הבריאה כולה. הרע הולך ומתגבר להוסיף שכבות החומר למשמש את האמת, כי היות קרוב להתבטל מן העולם הוא מתחזק בכל כוחו להפיל את העם. אבל דע שרק מתוך החושך הכבד נראה יותר אור הגאולה. והמחזיק באמונה ועומד עם השם יתברך, רק הוא יזכה לראות שמחת המלך.